

ΟΡΟΛΟΓΙΑ

Η ορολογία ακολουθεί τις έννοιες όπως τις χρησιμοποίησε το συμβούλιο της «Χάρτας της Κρακοβίας του 2000»

Κληρονομιά: Κληρονομιά είναι η σύνθεση των ανθρωποποίητων έργων, των οποίων η αξία γίνεται αποδεκτή από μια κοινότητα και με τα οποία ταυτίζεται. Ο προσδιορισμός και η εξειδίκευση της κληρονομιάς κατά συνέπεια είναι μια διαδικασία επιλογής αξιών.

Μνημείο: Μνημείο είναι μια αξιοσημείωτη ολότητα, η οποία υποστηρίζει τη μνήμη. Στο μνημείο, η μνήμη αναγνωρίζει απόψεις και ιστορικές διαδρομές. Ένα μνημείο μπορεί να είναι ορατό αλλά όχι αναγνωρίσιμο και ερμηνεύσιμο.

Αυθεντικότητα: Ως αυθεντικότητα νοείται το σύνολο των αντικειμενικών και ιστορικά επιβεβαιωμένων χαρακτηριστικών, από την πρωτότυπη μέχρι τη τρέχουσα κατάστασή τους, που είναι αποτέλεσμα των διάφορων μεταλλαγών κατά τη διάρκεια του χρόνου.

Ταυτότητα: Ως ταυτότητα νοείται η κοινή αναφορά σε σύγχρονες αξίες, οι οποίες αναδύονται στο περιβάλλον της κοινότητας καθώς και παλαιότερες αξίες θεωρούμενες ως αυθεντικές.

Επί πλέον των παραπάνω ορισμών επεκτείνονται οι ορισμοί της *αυθεντικότητας* σε σχέση με την κυριαρχία και της *ταυτότητας* ως κοινωνικού αγαθού και προστίθενται οι ορισμοί των νεολογισμών του *υβριδισμού*, της *νεο-παραδοσιακής* και *μετα-παραδοσιακής* αρχιτεκτονικής.

Υβριδισμός: Ο όρος υβριδισμός προέρχεται από τη βιολογία και την εξελικτική θεωρία του Δαρβίνου, η οποία υπαγορεύει ότι «οι διασταυρώσεις μεταξύ των παραλλαγών ενός είδους είναι γόνιμες, αλλά οι διασταυρώσεις μεταξύ διαφορετικών ειδών είναι στειρές». Αυτή η λογική εάν μεταφερθεί στη δόμηση του αρχιτεκτονικού περιβάλλοντος σημαίνει ότι μακροπρόθεσμα ότι είναι στείρο χάνεται, ενώ διαιωνίζεται η συμβατή αρχιτεκτονική με τον πολιτισμό κάθε τόπου. Η επαφή δύο διαφορετικών πολιτισμών αρχικά εισάγει μια περίοδο υβριδισμού, η οποία αργότερα αποκαθίσταται με την επικράτηση των αυθεντικών τύπων του συγκεκριμένου χώρου και χρόνου. Ο υβριδισμός είναι μια αέναη διαδικασία, η οποία δύναται να εξαφανίσει ένα πολιτισμό οπότε κυριαρχεί ο επόμενος. Η τελευταία περίοδος υβριδισμού είναι η τρέχουσα με τη δυνατότητα στιγμιαίας διασταύρωσης όλων των πολιτισμών. Άμεσα διασταυρώνονται οι τοπικοί πολιτισμοί, οι οποίοι κατέχουν το αγαθό της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής κληρονομιάς με τους καταναλωτές, που δεν είναι άλλοι από τους χρήστες της σύγχρονης στιγμιαίας επικοινωνίας. Το αποτέλεσμα είναι να κινδυνεύουν να χαθούν τα ίχνη κάθε αυθεντικής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, τα οποία καλούνται οι διεθνείς οργανισμοί με διάφορα προγράμματα να διασώσουν.

Νεο-παραδοσιακός: Ο όρος «νεοπαραδοσιακός» συναντάται στην αγγλική βιβλιογραφία ως «Νεοπαραδοσιακή Σχολή» από τα τέλη του 19ου αιώνα. Σήμερα αποτελεί θέση διεθνούς κινήματος στην αρχιτεκτονική, που προωθείται και εφαρμόζεται κάτω από τον ορισμό *neo-traditional design*, το οποίο επαναφέρει «παραδοσιακές» αρχές στον σχεδιασμό.

Μετα-παραδοσιακή αρχιτεκτονική: Πρόκειται για την εξέλιξη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κατά τη νεότερη εποχή, η οποία έχει χρονικές μετατοπίσεις στον ελλαδικό χώρο. Η επίδραση και ο εκσυγχρονισμός, τον οποίο επέφερε το μοντέρνο κίνημα στην παρούσα οπτική απασχολεί μόνο στον βαθμό ανάδυσης του νεο-παραδοσιακού σχεδιασμού.

Κυρίαρχος: Η λέξη χρησιμοποιείται ως συνώνυμο της λέξης *αυθεντικός*, η οποία προέρχεται από την αρχαία ελληνική λέξη *αυτοένης* η οποία μετατράπεται σε *αφθέντης* και αργότερα *αφέντης* και αναφέρεται στο άτομο που ενεργεί με εξουσία, δηλαδή στον κυρίαρχο. Κυρίαρχος τύπος στην αρχιτεκτονική ερμηνεύεται ως το αναμφισβήτητο πρωτότυπο. Η κωδικοποίηση πρωτοτύπων στην αρχιτεκτονική σημειώνει τους αρχιτεκτονικούς κανόνες και την ιστορική διαδρομή κάθε κυρίαρχης παράδοσης, που της προσδίδει ταυτότητα. Η παράδοση είναι η απόδειξη της συνέχειας της ταυτότητας στο χρόνο και η κυριαρχία είναι μια επιθυμητή ιδιότητα της παράδοσης ενώ η παράδοση από μόνη της είναι ένα αγαθό. Με αυτή την έννοια η κυρίαρχη αρχιτεκτονική είναι η αυθεντική και νομιμοποιείται όταν εκφράζει τοπικές αξίες.

Ταυτότητα: Από τη σφαίρα των εννοιών του όρου ταυτότητα χρησιμοποιείται η έννοια που θεωρεί την ταυτότητα ως κοινωνικό αγαθό, το οποίο δομείται σύμφωνα με την ειδική ιστορική διαδρομή κάθε τόπου. Από το ιστορικό περιεχόμενο ανακαλείται η επιθυμητή ταυτότητα του συγκεκριμένου χώρου και αυτή προβάλλεται στο δομημένο περιβάλλον, με μέσο τη προτιμώμενη αρχιτεκτονική κληρονομιά. Σε περιόδους κατοχής, το κυρίαρχο έθνος επιβάλλει την αρχιτεκτονική που το εκφράζει με αποτέλεσμα να συνυπάρχουν στον ίδιο τόπο μνημεία διαφόρων ιστορικών εποχών, από τα οποία κυρίαρχες αναπαραστάσεις επιλέγονται σε επόμενες φάσεις ανάπτυξης. Γενικά η ανάδυση της ταυτότητας είναι ένα πολύ σύνθετο φαινόμενο, όπου συνεργάζονται το αντιληπτικό σύστημα, οι εικόνες και η ερμηνεία τους.